

Kokkolan kauppaopiston opettaja

Neljän viikon Talent-jakso toteutui eräässä parturi-kampaamossa Vilnassa, Liettuassa. Kolmannella viikolla täydensin työtuntejani ja tutustuin toiseen yritykseen, joka sijaitsi ostoskeskuksessa. Vaihteleva työaika selittää toisen työpaikan etsimisen. Näin myös sain monipuolisemman kuvan hiusalasta. Hiusalalan peruskoulutukseen tutustuminen sekä Vilnassa että Klaipedassa olivat miellyttäviä vierailuja. Haastetta lisäsi pidetyt oppitunnit palvelualueiden oppilaitoksessa Vilnassa.

Talent-jakson tärkeimpänä tavoitteena oli tutustua parturi-kampaajan työhön: yritystoimintaan, työmenetelmiin, muotiin, asiakaspalveluun, työympäristöön seuraamalla ja osallistumalla yrityksen toimintaan sekä alan peruskoulutukseen. Toisena tavoitteena oli saada rohkeutta käyttää englantia ja oppia muutama sana liettuaa. Matkan aikana ymmärsin, kuinka paljon minua kiinnosti Liettuan historia ja katolinen uskonto.

Ajanjakso sijoittui hienosti kevään heräämiseen, luonnon väritymiseen. Huhtikuun ensimmäisellä viikolla koin sateen, tuulen ja kylmyyden, mikä vaihtui sitten yli 20 asteen lämpöön. Saavuttuani maanantaina 4.4. Vilnaan suuntasin tutkimaan reittiä asunnoltani työpaikalle. Minulla oli n. 15 minuutin kävelymatka. Liike sijaitsi Neris-joen rannalla. Maisema matkan varrella oli kolkko suurine kivitaloineen, kaikki suurta ja mahtavaa! Ensimmäinen tunne oli pieni pettymys eli yritys ei vastannut odotuksia. Määrittelin liikkeen ikkunan takaa vanhanaikaiseksi ja pieneksi. Sisäänkäynti oli vaatimaton, ikkunat likaiset, sisustuksen väriytyös oli ruskea ja vain yksi pesupaikka. Liike toi kuitenkin nostalgisia muistoja mieleen. Ja sehän oli positiivista.

Parturi-kampaamo studiossa työntekijöitä oli 7: kolme kampaajaa, kolme kosmetologi-manikyristiä ja yksi hallintoihminen. Hallintoihminen oli koulutukseltaan kirjanpitäjä. Minulle etukäteen ilmoitettiin työntekijöiden määräksi 9 mutta työjakson aikana näin 7 työntekijää. Yrityksen omistaja oli kosmetologi. Yrityksen työntekijöiden kielitaidon puutteen takia vain 2 työntekijää tulivat läheisemmiksi. Toinen heistä osasi englantia vain muutaman sanan, mutta hänen kanssaan pääsin jotenkin samalle aaltopituudelle. Kaikki työntekijät toimivat tuolinvuokralaisina. Terveystarkastus tapahtui huhtikuun aikana, minkä johdosta liikkeen siisteydessä tapahtui suuri muutos. Työajat osoittautuivat melko epämääräisiksi. Tuotemyyntiä ei juuri ollut.

Toinen parturi-kampaamo, jossa työskentelin, osoittautui aivan erilaiseksi yritykseksi. Se sijaitsi suuressa ostoskeskuksessa. Aukioloajat olivat selkeät, klo 10-22. Samaa yritystä on kaikissa Baltian maissa ja Vilnassa oli kuusi parturi-kampaamo. Vetäjä, parturi-kampaaja, kuului Liettuan kilpailujoukkueeseen. Työntekijöitä oli 9 ja asiakaspaikkoja 5. Tässä yrityksessä kuten edellisessäkin työskenteli henkilö, joka vastasi ainetilauksista, asiakastilauksista, maksuliikenteestä, tarjoiluista ja asiakkaiden viihtyisyydestä. Hän oli koulutukseltaan venäjän kielen opettaja. Yrityksessä kampaamo-parturipalvelujen lisäksi myytiin erilaisia hiusalalan tuotteita.

Pääsääntöisesti työtuntini tein ensimmäisessä parturi-kampaamossa erään työntekijän ”assarina”. Työaikani oli 12–18 tai myöhempään aina asiakastilauksista riippuen. Kolmannelle viikolla työn aloitus vielä siirtyi alkavaksi klo 13 tai 14 ja silloin huolestuin. Etsin itselleni toisen työpaikan, jossa aloitin työni klo 10. Kahden tai kolmen työtunnin ja ruokailun jälkeen siirryin ”vakituiseen” työpaikkaan.

Työparini oli 32-vuotias stylisti. Ymmärsin, että ulkomailla koulutautunut voi käyttää ammattinimikettä stylisti. Hän oli käynyt koulunsa paikallisessa ammattioppilaitoksessa, jossa kävin pitämässä myös opetustuntini. Koululla hänen opiskeluaikansa muistettiin hyvin. Hän on Vilnassa ”kuuluisuus”. Tutustuin ensimmäisenä päivänä lehtileikkeistä koostettuun paksuun

kansioon. Siinä hän poseerasi omalla tutulla tyyllillään jonkun paikallisen julkkiksen kanssa. Kirjassa oli myös kuvasarjoja asiakkaista, jotka hän oli stailannut eli toteuttanut uuden, asiakkaan persoonallisuutta tukevan tyylin leikkauksen, värjäyksen, kampauksen ja asut sekä asusteet. Harmikseni tällaista kokonaistyötä ei ollut huhtikuun aikana. Työparini oli jatkokouluttanut itseään ulkomailla eritoten Lontoossa. Hän puhui hyvin englantia, mutta aivan liian nopeasti. Hän puhui myös liettuaa ja venäjää tosi nopeasti. Kaikessa tekemisessään hänellä oli vauhtia. Hänestä näkyi, että hän nautti työstään. Oli aina hyväntuulinen, iloinen ja monesti lauloi työtä tehdessään.

Asiakkaat tuntuivat olevan kaikki hänen ystäviään. Poskisuudelmin hän otti heidät vastaan ja hyvästeli. Tuntui, että hän kehui aina jotenkin asiakasta, hänen vaatetustaan, tyyliään tai värejään. Hän antoi kaikkensa juuri kyseiselle asiakkaalle. Hän paneutui työhönsä. En nähnyt yhtään asiakasta joka olisi ollut tyytymätön. Hän persoonana sekä hänen tapansa kohdata asiakas ja asiakaspalvelu olivat työssäoppimisen parasta antia.

Tehtäviini kuului asiakaspalvelussa työparini avustajana oleminen eli teknisten töiden tekeminen; hiusten pesut, hoidot, värien levitykset ja kampausten pohjatyön tekeminen. Hänen asiakaskuntansa 80 prosenttisesti muodostui nuorista, trendikkäistä naisista, loput olivat miesasiakkaita ja 40+ ikäisiä naisia, jotka olivat hyvin tietoisia omasta tyylistään.

Toisessa parturi-kampaamossa työparini oli avoin, puhui selkeästi englantia ja oli erittäin innokas kertomaan omasta työurastaan ja työstään, jota hän parhaillaan teki. Hän otti osaa alan kilpailuihin ja näytti kuvia töistään. Viimeksi hän oli kilpaillut Pariisissa puoli vuotta aikaisemmin. Hänen työnsä hinnoiteltiin korkeammaksi kuin tavallisten parturikampaajien ja hänen töihin kuului haasteellisemmat työtehtävät. Viikon aikana hän teki mm. ompelutekniikalla hiusten pidennyksen Georgiasta kotoisin olevalle poplaulajalle.

Hän opiskeli samanaikaisesti yliopistossa. Keskusteluista ymmärsin, että hänen tavoitteena olivat alan monipuolisemmat työtehtävät; yritystoiminnan ja kilpailemisen lisäksi kouluttajan/opettajan ammatti. Asiakaspalvelun lomassa hän kertoi työstään, kilpailuista ja asiakaspalvelusta. Yrityksessä seurasin työskentelyä, kyselin ja sain selkeitä vastauksia.

Kouluvierailu paikallisessa ammattioppilaitokseen ja opetustunnit olivat ensimmäisellä viikolla keskiviikkona heti aamusta. Koululla oli lämmin vastaanotto. Tuntini, joka käsitteli Pivo Point leikkauksia, pidin hyvin varustetussa uudessa luokkahuoneessa. Opetusryhmässä oli 27 opiskelijaa.

Tuntini aloitin pienellä tietovisalla, joka paljasti Suomi-tietouden hyvin vaatimattomaksi. Taululle piirtämäni karttaan Kokkola sijoittui pohjoiseen. Yhden ehdotuksen mukaan Kokkola sijaitsisi käsivarressa. Opettaja Kristina osasi laittaa Kokkolan kartalle!

Tutustuminen kahteen liikkeeseen antoi laajemman kuvan hiusalasta ja ymmärryksen siitä, että yrityskulttuuri ja hinnat vaihtelevat yrityskohtaisesti aivan kuten Suomessa. Parturi-kampaamo studiossa hinnoittelu ja tilaukset olivat hyvin epäselviä. En nähnyt hinnastoa. Kysellen sain tiedoksi, että työparini tekemä hiustenleikkaus maksoi 100 Lt. Toisessa työpaikassani taas hinnasto oli selkeästi esillä asiakastiskillä. Tavallisen kampaajan (master hairdresser) tekemä naisten hiustenleikkaus maksoi 80 Lt ja stylistin hiustenleikkaus maksoi 110 Lt. Värjäys lyhyisiin hiuksiin maksoi 70/ 80 Lt, monisävyvärjäys, lyhyet hiukset 100/110 Lt ja manikyyri 35Lt. Palveluista ei saanut kuittia.

Kaikki roskat menevät samaan roskikseen. Toisessa työpaikassa vaadittiin, että kaikilla oli mustat työasut. Malli oli vapaa ja malleiltaan ne eivät olleet tyypillisiä työasuja. Työkenkiä ihmettelin.

Miten he jaksavat pitää koko päivän korkokenkiä? Työparini vetosi omaan pituuteen eli lyhyenä ihmisenä matalakantaisilla kengillä hän ei näytä tyylikkäältä.

Yrityksissä jokainen järjesti ruokailun tavallaan. Studioissa usein ruoka haettiin lähellä sijaitsevasta kiinalaisesta ravintolasta. Ruoka maksoi 10 Lt, se oli hyvää ja sitä oli riittävästi. Tee ja kahvi olivat ilmaisia.

Vuokrasin Katedraalin vierestä pienen keittiön, kylpyhuoneen ja makuuhuoneen käsittävän asunnon. Tarjouksen pyysin kolmesta asunnosta. Asunnostani avautui näköala Katedraaliin ja katedraaliaukiolle, joka on kaupungin historiallinen sydän. Tuntui hienolta, kun oopperatalo oli melkein naapurissa. Käynnistäni oopperassa maksoin vain 40 Lt!

Kävelin paljon. Tutustuin kampaamoihin myös asiakkaana. Ihailin katolisia kirkkoja ja kävin kolmessa katolisessa messussa. Pääsiäisenä kaikki halukkaat eivät mahtuneet kirkkoon, vaikka messuja oli tunnin välein. Ihmiset seisoivat kirkon ulkopuolella kuunnellen messua kovaäänisistä. Yleisiä kulkuneuvoja, busseja ja johdinautoja käyttäen pääsin keskustaa ja vanhaa kaupunkia kauemmaksi. KGB:n entinen päämaja on neuvostomiehityksen ja vainojen symboli. Nykyisin siinä on Kansanmurhan uhrien museo. Se kertoi karua tarinaa Liettuan historiasta. Vilnassa on vanhaa ja uutta, loistoa ja kurjuutta. Vilna toimi Euroopan kulttuuripääkaupunkina vuonna 2009.

Matka oli kaiken sen arvoinen niin ammatillisesti kuin vapaa-aikaakin ajatellen. Kiitos kaikille, jotka antoivat minulle mahdollisuuden lähteä Talent-jaksolle. Koskaan ei ole liian vanha.

Viimeksi muutettu: maanantai, 24 lokakuu 2011, 13:01